C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.1r-207/24 Judecătoria Bălți sediul Central
1-23176070-03-1r-18042024 Judecător I.Mozgovoi

D E C I Z I E
În numele Legii
13 iunie 2024

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,
având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ghenadie Liulca
Judecători Oleg Moraru, Viorel Pușcaș

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursurile declarate de către procurorul în Procuratura Bălți, Oxana Muntean, și de către partea vătămată Cojocari Ana împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul Central din 18.03.2024, prin care:

Melnic Vadim *****, născut la *****, numărul de identificare *****, originar și domiciliat în *****, cetățean al Republicii Moldova, supus serviciului militar, studii medii, căsătorit, la întreținere are doi copii minori, neangajat în câmpul muncii, anterior judecat,

a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.d) CP la pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii pe termen de 140 ore.

S-a aplicat în privința lui Melnic Vadim măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi ţara, până la rămânerea definitivă a sentinței.

S-a încasat de la Melnic Vadim în beneficiul Anei Cojocari suma de 6948 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

Asupra corpului delict instanța a decis: un purtător optic „CD” cu secventele video /f.d.25/, să rămână la dosar pe toată durata de păstrare al acestuia.

Termenele de judecare a cauzei: în instanța de fond de la 11.12.2023 până la 18.03.2024, în instanța de recurs de la 18.04.2024 până la 13.06.2024.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ţinând cont de materialele prezentate instanței, pentru expunere asupra recursului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse instanța de fond a reținut, că Melnic Vadim, acţionând cu intenţie şi în interes material, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, după ce, la începutul lunii octombrie 2023, la rugămintea părții vătămate Cojocari Ana, i-a instalat la telefonul mobil de model „Samsung Galaxy A 03” o aplicație prin intermediul căreia să poată face transferuri de mijloace bănești și achitări de pe cardul bancar emis de BC Moldindconbank SA pe numele Anei Cojocari, astfel, dobândind acces la datele părții vătămate și ale cardului bancar, la 19.10.2023, în intervalul orelor 21:47-22:18, a efectuat două achitări de pe cardul părții vătămate, și anume: una în sumă de 2349 lei și alta în sumă de 1174,50 lei, după care la 09.11.2023, în intervalul orelor 02:25-02:28 a mai efectuat încă două achitări prin aceiași metodă, și anume: una în sumă de 2283 lei și alta în sumă de 1141,50 lei, cauzându-i astfel părții vătămate Cojocari Ana o daună materială în proporții considerabile în valoare totală de 6948 lei.

Judecând prezenta cauză în procedura simplificată, prevăzută de art.364[1] CPP și art.80[1] CP, prin prisma probelor administrate de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată, instanța de fond l-a recunoscut vinovat și l-a condamnat pe Melnic Vadim în baza art.186 alin.(2) lit.d) CP la pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii pe termen de 140 ore.

S-a aplicat în privința lui Melnic Vadim măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi ţara, până la rămânerea definitivă a sentinței.

S-a încasat de la Melnic Vadim în beneficiul Anei Cojocari suma de 6948 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

Asupra corpului delict instanța a decis: un purtător optic „CD” cu secventele video (f.d.25), să rămână la dosar pe toată durata de păstrare al acestuia.

Instanța a pronunțat sentința în cauză, care a fost atacată cu recurs de către procurorul în Procuratura Bălți, Oxana Muntean, solicitându-se casarea parţială a sentinţei în latura aplicării pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii în privinţa lui Melnic Vadim, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiaș instanţă, în alt complet de judecată.

În susținerea poziției a invocat, că analizând sentinţa pronunţată de către instanţa de judecată, raportată la materialele cauzei penale, personalitatea inculpatului, aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii este extrem de blândă și este contrară prevederilor Codului Penal şi

cerinţelor legale, din care cauză sentinţa emisă este pasibilă casării parţiale pe următoarele motive:

Indică, că instanța n-a ținut cont de personalitatea inculpatului, și anume de faptul, că acesta anterior a fost condamnat de mai multe ori, fiindu-i aplicate atât pedepse nonprivative de libertate, cât şi pedeapsa cu închisoare, cu suspendarea executării pedepsei, printre care: sentinţa Judecătoriei Bălţi din 01.02.2019 prin care s-a dispus condamnarea lui Melnic Vadim conform art.190 alin.(l1) CP, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 2 ani închisoare, cu aplicarea prevederilor art.90 CP, termen de probă 2 ani; sentinţa Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 06.02.2019 prin care Melnic Vadim a fost condamnat pentru comiterea infracţiunii prevăzute de art.264[1] alin.(4) CP la pedeapsa sub formă de 230 ore muncă neremunerată în folosul comunităţii, iar pe art.179 alin.(2) CP procesul s-a încetat în legătură cu împăcarea părţilor; sentinţa Judecătoriei Bălţi sediul Central din 30.10.2020 prin care s-a dispus condamnarea lui Melnic Vadim în baza art.287 alin.(1) CP la pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii; sentinţa Judecătoriei Bălţi sediul Central din 10.11.2022 prin care Melnic Vadim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art.192[1] alin.(2) CP cu stabilirea pedepsei sub formă de 2 ani închisoare; în baza Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia a fost liberat de executarea pedepsei.

Astfel, conclude, că pedeapsa stabilită inculpatului Melnic Vadim în baza art.186 alin.(2) lit.d) CP, este extrem de blândă, fiind vădit neproporţională celor comise de către inculpat şi urmărilor produse, ţinând cont de personalitatea lui şi de trecutul infracţional. Deci, este cu abatere de la prevederilor art.75 CP.

Menționează, că deşi infracţiunea a fost comisă în lunile octombrie - noiembrie 2023, inculpatul nu a întreprins măsuri pentru a restitui prejudiciul cauzat, nici chiar parţial.

Specifică, că Melnic Vadim a fost condamnat anterior pentru comiterea infracţiunilor, stabilindui-se pedepse cu închisoare, cu suspendare. Ca urmare Melnic Vadim deja a fost pedepsit pentru infracţiuni de sustragere din averea proprietarului, instanţa de judecată aplicându-i o pedeapsă cu închisoare, cu termen de probă, care avea drept scop corectarea inculpatului, pedeapsă care nu şi-a atins scopul dorit, din contra, la încurajat să comită, din nou, infracţiuni din acelaşi capitol.

Indică, asupra existenţei unui şir de circumstanţe agravante: săvârşirea infracţiunii care atentează la dreptul de proprietate, anterior a fost condamnat pentru infracţiuni similare, comise toate infracţiunile cu intenţie, lipsa căinţei pentru cele comise de el (aflându-se la libertate nu a contactat cu partea vătămată personal, pentru a-şi cere scuze, şi a recupera benevol prejudiciul cauzat, fapt ce ar determina căinţa lui sinceră), faptul că anterior a fost condamnat pentru infracţiuni similare şi pedeapsa aplicată nu şi-a atins rolul educativ.

Consideră, că corectarea persoanei care a săvârşit infracţiunea menţionată, poate fi atinsă doar în cazul aplicării faţă de condamnat a pedepsei sub formă de închisoare, din aceste considerente, sentinţa emisă urmează de a fi anulată, în partea stabilirii pedepsei inculpatului Melnic Vadim pentru comiterea infracţiunii, prevăzute de art. 186 alin. (2) lit.d) CP RM.

Sentința în cauză a fost contestată cu recurs și de către partea vătămată, Cojocari Ana, solicitându-se casarea sentintei în partea ce ţine de pedeapsa numită, cu aplicarea în privinţa acestuia în baza legii penale a unei pedepse mai aspre.

În susținerea poziției, a invocat că pedeapsa numită este prea blândă, întrucât instanţa de judecată la numirea pedepsei nu a ţinut cont de prevederile art.art.61 şi 75 CP şi astfel incorect a individualizat măsura de pedeapsă, nu a ținut cont de faptul că acesta anterior a mai fost condamnat pentru infracţiuni analogice, nu a stat pe calea corijării. Mai mult decât atât, inculpatul până la pronunţarea sentinţei nu a întreprins măsuri de recuperare a prejudiciului, iar după pronunţarea sentinţei și-a exprimat refuzul de a-i recupera prejudiciul, astfel lăsând-o fără surse de existentă, din care motiv şi înaintează prezentul recurs.

Potrivit art.447 al.(1) CPP, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces*, alin.(2) stipulând, că *instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței*. Referințe pe caz depuse n-au fost.

Verificând materialele cauzei în raport cu motivele invocate în recursuri şi cu prevederile legii penale, Colegiul penal conchide că recursurile declarate, urmează a fi admise, cu casarea parțială a sentinţei și dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanța de fond, în alt complet de judecată.

Potrivit dispoziţiei art.449 alin.(1) pct.2) lit.d) CPP, judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Colegiul penal reține temei de drept pentru casarea sentinței cel stipulat la art.444 alin.(1) pct.9) CPP, hotărârile judecătoreşti pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanţele de fond în cazurile în care: *...s-au aplicat pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege sau greşit individualizate în raport cu prevederile capitolului VII din Partea generală a Codului penal*.

Inițial, Colegiul penal se va expune privitor la dreptul părții vătămate de a contesta decizia în latura pedepsei penale stabilite.

Potrivit art.2 alin.(2) CPP, principiile generale şi normele dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte

constituie elemente integrante ale dreptului procesual penal şi nemijlocit dau naştere drepturilor şi libertăţilor omului în procesul penal.

Potrivit art.364[1] alin.(10) CPP, sentinţa adoptată în condiţiile prezentului articol poate fi atacată cu recurs, invocându-se doar erorile procesuale şi măsura de pedeapsă stabilită. *Partea vătămată poate ataca cu recurs sentinţa, invocând doar erorile procesuale*.

Astfel, Colegiul penal conclude, că prin îngrădirea dreptului părții vătămate *de a contesta măsura de pedeapsă stabilită inculpatului*, spre deosebire de celelalte părți ale procesului, aceasta s-ar priva de dreptul la un recurs efectiv. Or, potrivit art.13 CEDO, orice persoană ale cărei drepturi şi libertăţi recunoscute de Convenţie au fost încălcate are dreptul să se adreseze efectiv unei instituţii naţionale, chiar şi atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acţionat în exercitarea atribuţiilor lor oficiale. Termenul ”recurs efectiv”, în sensul acestui articol, urmează a fi privit nu ca o cale de atac instituită prin lege, ci ca un remediu real instituit la nivel naţional, conform căruia o persoană considerată victimă a unei violări ale drepturilor sale prevăzute de Convenţie poate ataca în faţa instanţelor judecătoreşti pretinsa violare.

Hotărârea dată de către CtEDO în cauza Kudla versus Polonia, dincolo de a recunoaşte pentru prima dată în mod ferm dreptul persoanelor de a beneficia de o cale internă de atac în materia duratei rezonabile a procedurilor, a atras atenția statelor semnatare asupra obligaţiei corelative ce le revine, de a efectua toate demersurile necesare în vederea creării în sistemele juridice naţionale a unor căi procedurale, concrete şi efective pe care justiţiabilii să le poată utiliza în acest sens.

Conform jurisprudenței CtEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (Purcell versus Irlanda).

Luând în considerație cele invocate mai sus, precum și în vederea neîngrădirii dreptului părții vătămate la un recurs efectiv, în detrimentul celorlalte părți a procesului penal, Colegiul penal se va expune și privitor la măsura de pedeapsă stabilită inculpatului prin prisma contestării cu recurs de către partea vătămată.

Colegiul penal atestă examinarea superficială a circumstanțelor cazului penal dedus judecății, în special a celor circumstanțe pe care instanța le-a pus la baza aplicării inculpatului a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Colegiul penal ține să menționeze, că prezenta cauză a fost judecată în prima instanță în procedura simplificată, conform probelor administrate la etapa urmăririi penale, inculpatul neavând obiecții asupra acestor probe, nesolicitând administrarea unor probe noi.

În motivarea soluției adoptate prin sentința de condamnare, instanța de fond a statuat, că ține cont că infracţiunea imputată lui Melnic Vadim face parte din categoria infracțiunilor - mai puţin grave, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani, precum și de pericolul social al personalității inculpatului care anterior a fost judecat, de circumstanţe ce atenuează răspunderea penală-recunoașterea vinovăției.

În consecință, instanța a considerat că fiind suficientă pentru reeducarea lui Melnic Vadim, pedeapsa cu munca neremunerată în folosul comunității în mărime de 140 de ore, cuantum considerat rezonabil în viziunea instanței de fond.

Referitor la argumentele recurenților ce vizează dezacordul cu pedeapsa aplicată lui Melnic Vadim prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 18.03.2024, Colegiul le apreciază întemeiate, în acest sens argumentele acestora găsindu-și confirmare prin prisma materialelor cauzei ce se referă la infracțiunea comisă și personalitatea inculpatului.

În acest aspect Colegiul remarcă, că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, însă eronat a concluzionat că în condițiile speței este oportună aplicarea unei pedepse cu munca neremunerată în folosul comunității, neluând în considerare și neapreciind în mod cuvenit împrejurările cazului ce se referă la fapta infracțională și personalitatea inculpatului, care nu este la prima abatere. Ca rezultat, instanța a încălcat principiile individualizării pedepsei penale, or, prin aplicarea unei pedepse cu munca neremunerată în folosul comunității, nu vor putea fi atinse scopurile pedepsei penale incorporate de către legislator la art.61 CP.

Colegiul penal reține, că potrivit prevederilor art.75 alin.(1) CP, persoanei recunoscute vinovate de săvârşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată ţine cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia. Totodată alin.(2) al articolului nominalizat stipulează, că în cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracţiunea săvârşită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepţional şi se aplică atunci când gravitatea infracţiunii şi personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă şi nu şi-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârşirea infracţiunii, se stabileşte numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menţionate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul

excepţional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanţa de judecată.

Potrivit art.61 CP, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv, la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Analizând condițiile speței prin prisma prevederilor precitate, Colegiul penal conclude, că instanța de fond n-a ținut cont în deplină măsură de circumstanțele cauzei ce privesc personalitatea inculpatului – **anterior de 5 ori condamnat**: sentinţa Judecătoriei Bălţi din 01.02.2019 prin care s-a dispus condamnarea lui Melnic Vadim conform art.190 alin.(1) CP, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 2 ani închisoare, cu aplicarea prevederilor art.90 CP, termen de probă 2 ani; sentinţa Judecătoriei Bălţi sediul Central din 06.02.2019 prin care Melnic Vadim a fost condamnat pentru comiterea infracţiunii prevăzute de art.264^1 alin.(4) CP la pedeapsa sub formă de 230 ore muncă neremunerată în folosul comunităţii, iar pe art.179 alin.(2) CP procesul s-a încetat în legătură cu împăcarea părţilor; sentinţa Judecătoriei Bălţi sediul Central din 30.10.2020 prin care s-a dispus condamnarea lui Melnic Vadim în baza art.287 alin.(1) CP la pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii; sentinţa Judecătoriei Bălţi sediul Central din 10.11.2022 prin care Melnic Vadim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art.192^1 alin.(2) CP cu stabilirea pedepsei sub formă de 2 ani închisoare; în baza Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia a fost liberat de executarea pedepsei.

În același context e de menționat și faptul, că fiind anterior condamnat de 5 ori, lui Melnic Vadim i s-au aplicat diferite pedepse penale, inclusiv muncă neremunerată în folosul comunității și chiar pedeapsa închisorii cu suspendare, dar careva concluzii în acest sens n-a tras, iar infracțiunea care a servit obiect de examinare în cazul din speță a fost comisă în scurt timp de la pronunțarea sentinței anterioare, fapt ce permite de a concluziona despre personalitatea lui Melnic Vadim, precum că acesta este o persoană predispusă de a încălca rigorile legii, atentând la valorile sociale.

Respectiv, pentru a convinge inculpatul în necesitatea respectării ordinii de drept și a normelor morale, Colegiul consideră, că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, categoria acestei pedepse la caz urmând a fi în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și personalitatea inculpatului, care nu și-a făcut concluzii corespunzătoare din anterioarele condamnări.

În viziunea Colegiului instanţa de fond insuficient a abordat condiţiile ce vizează: natura infracţiunii, persoana infractorului, comportamentul infractorului după comiterea infracțiunii, care n-a întreprins măsuri pentru a repara prejudiciul

cauzat, precum şi faptul că scopul pedepsei poate fi atins prin aplicarea unei pedepse nonprivative de libertate.

Colegiul penal consideră, că criteriile complementare menționate supra în raport cu prevederile legale precitate denotă temeinicia criticilor invocate de recurenți.

Coroborând textul legii cu circumstanțele cauzei, și anume categoria și gradul prejudiciabil al faptei comise, atitudinea inculpatului față de fapta comisă și procesul penal derulat în privința sa, împrejurări în baza cărora Colegiul penal concluzionează, că pedeapsa aplicată inculpatului nu este una corect individualizată, care nu va atinge scopurile scontate, or nu va putea influența asupra convingerii inculpatului de necesitatea respectării Legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Astfel Colegiul penal constată, că instanța de fond la judecarea cauzei eronat a individualizat pedeapsa pe care i-a aplicat-o lui Melnic Vadim, eroare care potrivit dispoziției art.449 alin.(1) pct.2) lit.b) CPP nu poate fi corectată în instanța de recurs, deoarece s-ar agrava situația inculpatului, fapt ce este inadmisibil, Colegiul penal considerând necesar de a dispune rejudecarea cauzei în instanța de fond, în alt complet de judecată, bazându-și soluția pe temeiul de drept prevăzut la art.449 alin.(1) pct.2) lit.d) CPP.

La rejudecarea cauzei, instanţa de fond urmează să se conducă de dispoziţiile art.436 CPP, care prevede procedura de rejudecare şi limitele acesteia, să ţină cont de toate circumstanţele de fapt şi de drept ale cauzei şi în dependenţă de circumstanţele constatate, ținând cont de motivele casării sentinței atacate, să adopte o hotărâre bazată pe prevederile legii.

Conducându-se de art.449 alin.(1) pct.2) lit.d) CPP, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Admite recursurile declarate de către procurorul în Procuratura Bălți, Oxana Muntean, și de către partea vătămată Cojocari Ana împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul Central din 18.03.2024, sentință care se casează parțial, în latura pedepsei penale, în cauza penală privindu-l pe **Melnic Vadim** *****, și dispune rejudecarea cauzei, în această parte, în aceeași instanţă de fond, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei: Judecător: Judecător:

Copia corespunde originalului.